

Sygn. akt IV CZ 96/06

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Iwona Koper (przewodniczący)
SSN Jan Górowski (sprawozdawca)
SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z powództwa W. SA w K.
przeciwko Przedsiębiorstwu "P."
o stwierdzenie nieważności lub uchylenie uchwał,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 6 grudnia 2006 r.,
zażalenia strony powodowej
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 16 sierpnia 2006 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Powódka, w pozwie z dnia 6 stycznia 2006 r. skierowanym przeciwko Przedsiębiorstwu „P.” Spółce Akcyjnej w B., oznaczając wartość przedmiotu sporu na kwotę 7000 zł, wniosła o stwierdzenie nieważności uchwały nr 4 i uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanej z dnia 9 grudnia 2005 r., a na wypadek nieuwzględnienia tego żądania o uchylenie tych uchwał. Uiszczyła wpis stosunkowy w kwocie 560 zł.

Wyrokiem z dnia 9 maja 2006 r. Sąd Okręgowy Gospodarczy w B. powództwo oddalił.

Powódka w apelacji oznaczyła wartość przedmiotu zaskarżenia także na kwotę 7000 zł oraz uiszczyła opłatę w kwocie 2000 zł. Sąd pierwszej instancji nadał jej bieg.

Postanowieniem z dnia 16 sierpnia 2006 r. Sąd Apelacyjny odrzucił apelację powódki. W uzasadnieniu podniósł, że zgodnie z art. 29 pkt 3 w zw. z art. 18 ust 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398, dalej „u.k.s.c.”). od apelacji w sprawie o uchylenie uchwały organu spółki pobiera się opłatę stałą w kwocie 2000 zł. Każda uchwała, która jest zaskarżona kreuje samodzielność roszczenia o jej uchylenie co skutkuje koniecznością pobrania opłaty od każdej zaskarżonej uchwały (por. wyrok Sadu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2002 r., IV CKN 590/00, niepublikowany). Skoro powódka zaskarżyła orzeczenie w zakresie obu uchwał, powinna uiszczyć opłatę w kwocie 4000 zł, a nie 2000 zł. Ponieważ nienależyte opłacenie środka odwoławczego jest równoznaczne z jego nieopłaceniem, to apelację trzeba było - jego zdaniem - odrzucić na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 130² § 3 k.p.c.

Powódka w zażaleniu wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepisy dotyczące opłat stałych muszą być interpretowane ściśle ze względu na rygory związane z ich nieuiszczeniem przez profesjonalnego

pełnomocnika (art. 130² § 1 i 3 k.p.c.), bądź przez przedsiębiorcę w sprawie rozpoznawanej w postępowaniu odrębnym unormowanym w art. 479¹ – 479²² k.p.c. (art. 130² § 4 k.p.c.). Z tego względu należało podzielić wyrażony w literaturze pogląd, że w sprawach o ustalenie nieistnienia uchwały spółki albo o stwierdzenie nieważności takiej uchwały pobiera się opłatę stosunkową obliczoną od wartości przedmiotu sporu wskazanej przez powoda, jeżeli powództwo, tak jak w rozpoznawanej sprawie, ma charakter roszczenia majątkowego, albo opłatę stałą w wysokości 600 zł określoną w art. 26 ust 1 pkt 6 u.k.s.c., jeżeli zaskarżona została uchwała mająca charakter niemajątkowy.

Powódka oprócz żądania głównego stwierdzenia nieważności uchwał zgłosiła żądanie ewentualne. W judykaturze wyjaśniono, że przepis art. 21 k.p.c. nakazujący przy kumulacji roszczeń przyjmować za podstawę obliczenia opłaty sądowej ogólną wartość połączonych roszczeń nie odnosi się do żądań ewentualnych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 1966 r. I CZ 29/66, OSPiKA 1967, nr 2, poz. 36). W literaturze, już w okresie przedwojennym, dominował pogląd, że przepis nakazujący dla określenia wartości przedmiotu sporu w wypadku, gdy pozew obejmuje kilka roszczeń zliczyć ich wartość nie ma zastosowania do żądań ewentualnych i alternatywnych.

Skoro wykluczona jest kumulacja opłat, tj. nieuzasadnione jest żądanie opłat od roszczenia głównego i ewentualnego powstaje problem, od którego z nich należy wymierzyć opłaty. Gdy choć jedno ma postać sumy pieniężnej, kwota ta stanowi podstawę do wymiaru opłaty zgodnie z unormowaniem zawartym w art. 19 § 1 k.p.c., oczywiście gdy w rachubę wchodzi opłata stosunkowa.

Jeżeli natomiast ani żądanie główne, ani ewentualne nie jest wyrażone w pieniądzu, opłaty należy wymierzyć od roszczenia głównego z tego względu, że gdy sąd uwzględnia żądanie główne, nie oddala niewchodzącego wtedy w rachubę żądania ewentualnego (por. orzeczenie Sadu Najwyższego z dnia 7 września 1960 r., 2 CR 366/59, PUG 1961, nr 12, s. 424).

Przy tak sformułowanym roszczeniu jak w pozwie o żądaniu uchylenia uchwał sąd orzeka zatem dopiero w wypadku nieuwzględnienia żądania stwierdzenia ich nieważności.

Skoro więc powódka w terminie uiściła opłatę od apelacji w kwocie 2000 zł, a należna opłata wyliczona od wartości przedmiotu sporu od żądania głównego wynosiła 350 zł, to brak podstaw do przyjęcia, że nie spełniła wymagania określonego w art. 130² § 3 k.p.c.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji (art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.).